

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Študijný odbor

Gastronómia, hotelierstvo a cestovný ruch

Romana PAULENOVÁ

OPTIMALIZÁCIA PREVÁDZKOVANIA TERMÁLNYCH
KÚPEĽOV

OPTIMALISATION OF THE OPERATION OF TERMAL SUBSTANCES

BAKALÁRSKA PRÁCA

Vedúci bakalárskej práce: Ing. Zdeněk Málek, Ph.D.

Brno, rok 2022

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Katedra cestovního ruchu a odborných předmětů

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Romana Paulenová

Osobní číslo: 14632938

Studijní program: Gastronomie, hotelnictví a turismus (B6503)

Studijní obor: Gastronomie, hotelnictví a cestovní ruch (6501R028)

TÉMA PRÁCE: OPTIMALIZACE PROVOZU TERMÁLNÍCH LÁZNÍ

TÉMA PRÁCE V AJ: OPTIMALISATION OF THE OPERATION OF TERMAL SUBSTANCES

Cíl stanovený pro vypracování BP

1. Teoretická část BP:

- V teoretické části pojednejte o termálních lázních na Slovensku, jejich historii a významu.

2. Praktická část BP:

- Analytická část:

- V praktické části analyzujte vámi vybrané termální lázně. Pozornost věnujte nabídce služeb pro klienty a jejich analýze včetně marketingu lázní, komunikaci s klienty a rozšiřování nabízených služeb.

- Návrhová část:

- Na základě provedené analýzy navrhnete optimalizaci služeb a marketingu lázní a nákladovost jejího zavedení.

Při zpracování BP vycházejte z pomůcky vydané VŠOH Brno.

Rozsah bakalářské práce bez příloh: 2 AA

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná i elektronická

Seznam doporučené literatury:

[1] POTOČNÁ, Eva., CMOREJ, Július. Kúpele odviatie časom. Poprad, Region Poprad, 2012. ISBN 978-80-970183-3-7

[2] KEREKEŠ, Juraj. Kúpeľníctvo v domácom a medzinárodnom turizme. E-kniha, [on-line 23. 4. 2021] dostupné z: https://www.avv.sk/wp-content/uploads/2018/08/4Kupelnictvo_v_domac_a_medzinar_turizme.pdf

[3] SÓDA – dobré čítanie. Slovenské kúpele: pozrite sa, ako vznikali. [On-line 23. 4. 2021], dostupné z: <https://soda.o2.sk/miesta/priroda-slovenska/slovenske-kupele-pozrite-sa-ako-vznikali/>

Další literatura dle doporučení vedoucí/ho bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zdeněk Málek, Ph.D.

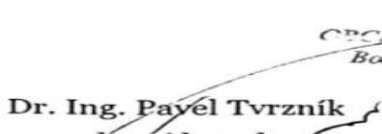
Katedra cestovního ruchu a odborných předmětů

Datum zadání bakalářské práce: 17. května 2021

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2022

V Brně dne: 24. dubna 2021

L. S.

Dr. Ing. Pavl Tvrzník
vedoucí katedry

Ing. Zdeněk Málek, Ph.D.
prorektor pro vzdělávací činnost

Meno a priezvisko autora: Romana Paulenová

Názov bakalárskej práce: Optimalizácia prevádzkovania termálnych kúpeľov

Názov bakalárskej práce v AJ: Optimisation of the operation of termal substances

Študijný odbor: Gastronómia, hotelierstvo a cestovný ruch

Vedúci bakalárskej práce: Ing. Zdeňek Málek, Ph.D.

Rok obhajoby: 2022

Anotace:

Téma bakalárskej práce je zameraná na optimalizáciu prevádzky termálnych kúpeľov, ktorých význam čoraz viac narastá so zvyšujúcim sa záujmom o zdravý životný štýl. Práca je rozčlenená na tri časti. Prvou časťou je priblíženie sa k všeobecnému kúpeľníctvu ako aj samotnej histórii kúpeľníctva na Slovensku. Táto časť približuje liečebné metódy a kúpeľnú starostlivosť. Zároveň obsahuje detailnú klasifikáciu zariadení a ich služby. V neposlednej rade sa venujeme významu liečebných prameňov. Druhým okruhom je analytická časť. Na začiatku analytickej časti opisujeme ponuky služieb pre klientov nami vybraných kúpeľných miest. Podrobne sme analyzovali marketing a komunikáciu s klientami. Záver analytickej časti tvorí navrhnutie konkrétnej optimalizácie služby a marketingu.

Annotation:

The theme of the Bachelor's work occupies with optimising the operation of thermal baths, of which importance is connected with increasing tendency towards healthy lifestyle. The work is divided into two parts. The first part is devoted to the general spa itself as well as the history of spas in Slovakia. This section reveals an individual treatment methods an spa care. It also contains a detailed classification of the facilities and their services. We are paying attention to the importance of healing springs, too. The second part is analytical. At the beginning of the analytical part we describe the offers of services for clients by our selected spa places, namely Bojnice and Malé Bielice. We have analyzed marketing an communication with clients in detail. The conclusion of the analytical part consists of proposing a specific optimization of services an marketing.

Klíčová slova: kúpeľníctvo, balneológia, liečivé pramene, liečebné procedury, wellness

Key words: spa, balneology, healing springs, healing tretments, wellness

Prehlasujem, že som bakalársku prácu, *Optimalizácia prevádzkovania termálnych kúpeľov*, vypracovala samostatne pod vedením *Ing. Zdeňek Málek, Ph.D.* a uviedla v nej všetky použité literárne a iné odborné zdroje v súlade s aktuálne platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Vysokej školy obchodnej a hotelovej.

V Brne, dňa

Vlastnoručný podpis autora

Na tomto mieste by som rada poďakovala svojmu vedúcemu bakalárskej práce, pánovi doktorovi Málekovi za ochotný prístup, trpezlivosť a informácie, ktoré mi pomohli k vzniku bakalárskej práce.

OBSAH

Obsah	8
Úvod	10
I. Teoretická časť	11
1 Kúpeľníctvo	12
1.1 História kúpeľníctva na Slovensku	13
1.2 Balneológia	15
1.3 Liečebné metódy	16
1.4 Termálne pramene	20
1.5 Legislatíva a rola zdravotnej poisťovne	21
1.6 Kúpeľná starostlivosť	22
1.7 Klasifikácia kúpeľných zariadení	23
1.8 Wellness	23
1.9 Služby v kúpeľníctve	24
1.10 Význam liečebných kúpeľov	26
1.11 Špecifikácia kúpeľníctva	28
1.12 Predpoklady rozvoja kúpeľníctva	28
II. Praktická časť	31
2 Analyzovanie termálnych miest na Slovensku	32
2.1 Kúpele Bojnice	32
2.1.1 Indikávie	33

2.1.2 Lekársky tím	34
2.1.3 Služby	34
2.1.4 Pobytové balíky	37
2.1.5 Marketing	38
2.1.6 Komunikácia	39
2.1.7 SWOT analýza - Kúpele Bojnice	39
2.2 TERMÁLY Malé Bielice	40
2.2.1 Služby	41
2.2.2 Marketing	45
2.2.3 Komunikácia	46
2.2.4 SWOT analýza - TERMÁLY Malé Bielice	46
3 Marketingová stratégia	47
3.1 Návrh na optimalizáciu marketingu na sociálnych sieťach Bojnických kúpeľov	47
3.2 Návrh na optimalizáciu služiev v TERMÁLY Maké Bielice	49
3.2.1 Návrh na optimalizáciu marketingu	50
Záver	52
Použité zdroje	53
Zoznam obrázkov, grafov a tabuliek	57

ÚVOD

Kúpeľníctvo predstavuje prírodné bohatstvo daného štátu, v ktorom sa nachádza. Predstavuje veľké množstvo prírodných liečivých prameňov, ktoré majú relaxačné, upokojujúce a predovšetkým liečivé účinky na telo, organizmus a duševný stav človeka. Slovensko sa môže pýšiť bohatým množstvom prírodných liečivých vôd. To umožňuje rozvoj kúpeľníctva na Slovensku.

Bakalársku prácu tvoria tri hlavné kapitoly, ktoré pozostávajú z ďalších podkapitol. Teoretická časť poukazuje práve na samotné kúpeľníctvo. Podkapitoly príslušné k tejto časti sa venujú k histórii kúpeľníctva na Slovensku a vymedzujú základné pojmy kúpeľníctva. Ďalej sa venuje liečebným indikáciám, liečebným metódam a službám, ktoré sú poskytované v liečebných kúpeľoch a vo wellness.

Prvá časť praktickej časti bakalárskej práce sa zameriava na analýzu dvoch vybraných miest s liečivými prameňmi. Prvým vybraným miestom sú liečebné kúpele Bojnice. V práci s opisované liečebné indikácie, ktorými sa kúpele zameriavajú, tiež aké služby poskytujú klientom. Nakoniec japraca zameriava na propagáciu a komunikáciu so súčasnými, ale aj potencionálnymi klientami. Druhým vybraným miestom, sú bývalé liečivé kúpele v Malých Bieliciach, ktoré však aj naďalej fungujú vrámci wellness. Aj pri druhom vybranom mieste sa práca zameriava na podrobnú analýzu poskytovaných služieb, marketingu a komunikáciu s klientami. Na základe analýzy oboch vybraných miest, sú zhotovené SWOT analýzy, ktoré určujú silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby nami vybraných miest. V poslednej časti práce vzhľadom na získané informácie z analýz, sa snažíme o návrh na optimalizáciu propagácie, motivácie zamestnancov vybraných liečebných miest.

I. **TEORETICKÁ ČASŤ**

1. Kúpeľníctvo

Kúpeľníctvo je prevzaté od slova kúpeľ a kúpať sa. Existuje množstvo definícií, ale všetky vyjadrujú to isté, sú však viac, alebo menej náročné a vyjadrujú podstatné črty kúpeľníctva.

Zelenka a Pásková vo svojej publikácii kúpeľníctvo chápu ako „*Kúpeľníctvo (anglicky balneology) je súhrn aktivít, špecifickej infraštruktúry a ľudských zdrojov v oblasti poznania a praxe zameranej na znalosť prírodných liečivých zdrojov (balneologia) a realizácia techník a procedúr pre liečenie rôznych somatických, psychosomatických i psychologických problémov (balneoterapie)*“ [1]

Kúpeľníctvo sa chápe aj ako medicínsky pojem, ale okrem toho zo strany spoločenského rozvoja je potrebné mu venovať pozornosť z hľadiska ekonomického a sociálno-politického. Vychádza tak z troch rovín:

Vedecský lekársky obor - ten je charakteristický hlavne právami a povinnosťami ľudí, čo sa týka ochrany a podpory verejného zdravia. Týka sa to predovšetkým využívania liečebných zdrojov, umožniť starostlivosť chorým ľuďom trpiacim chorobami, ktoré sú uvedené na platnom indikačnom zozname o ochrannú starostlivosť v prírodných liečivých kúpeľoch.

Súhrn činností a jednanie ekonomického charakteru - za najhlavnejšiu funkciu je považované dosiahnutie najlepších ekonomických výsledkov, pri nízkych prevádzkových nákladoch. Chod ekonomického systému závisí na jeho manažmente, riadením a organizovaním pri využití základných ekonomických a manažerských nástrojov. To je však problém nesúlady poskytnutia kúpeľnej starostlivosti v súčasných ekonomických podmienkach.

Sociálno-politický systém - úlohou je poskytnúť kúpeľnú starostlivosť ľuďom, ktorú navrhuje lekár na základe špeciálnych odporúčaní od lekárskeho špecialistu. O tom či sa liečba v kúpeľoch poskytne rozhoduje kontrolný lekár zo zdravotnej poisťovne. Na základe jeho vyjadrenia sa rozhoduje, či bude liečba komplexná, príspevková alebo si to klient zaplatí celé sám. [2]

1.1 História kúpeľníctva na Slovensku

História kúpeľníctva siaha až do dávneho praveku. Prvé písomné zmienky o ňom však pochádzajú až zo stredoveku. V tomto období nebola ešte rozvinutá lekárska veda a nepoznali balneológiu tak ako teraz. V dôsledku toho liečba nefungovala, tak ako funguje v dnešnej dobe. [3] Zo začiatku kúpele neslúžili len na kúpanie a očistu svojho tela, ale tiež ich navštevovali za účelom zábavy a stretávania sa. Nerozlišovali sa na ženy a mužov, bolo im to jedno a tak sa kúpali aj spoločne v kadiach s termálnym prameňom.

Prvé liečivé kúpele samozrejme vznikali tam kde vyvieral prameň. Tieto pramene majú od začiatku liečivú moc a pomáhajú ľuďom nadobudnúť zdravie. Prvé zariadenia tohto typu, vznikali okolo 15. a 16. storočia. Oproti tomu ako poznáme kúpele dnes tak na začiatku boli veľmi jednoduché. Navštevovali ich ľudia, ktorí mali chronické choroby, a na ich liečenie nestačila obyčajná zdravotná pomoc ani domáce liečivé metódy. Kúpele neskôr navštevovali zámožnejší ľudia.

V 16. storočí nastal prvý rozkvet slovenského kúpeľníctva. Bolo to obdobie, kedy sa o kúpele, minerálne a termálne pramene začali zaujímať geológovia, vedci a lekári z celého sveta. Termálne a minerálne pramene zaujímali predovšetkým lekárov, vďaka svojim terapeutickým využitím.

V prvej polovici 18. storočia bolo na našom území zaznamenaných len 13 kúpeľov. V tej dobe sa ešte veľmi nevenovali výstavbe nových zariadení. Až v druhej polovici 18. storočia došlo k ďalšej zmene. Vzniklo nariadenie na úradnú registráciu termálnych a minerálnych prameňov. Žiadala to Mária Terézia, pretože chcela aby pramene boli podrobnejšie preskúmané a podrobne vysvetlené ich účinky na ľudské telo a organizmus. V tomto čase niektoré väčšie kúpele prijímali zamestnancov - kúpeľníkov, ktorí sa starali o celý chod kúpeľov. [4] Slovenské kúpeľníctvo vďaka českým návštevníkom počas medzivojnového obdobia zažívali ďalší rozkvet. Medzi najstaršie kúpele na Slovensku zaraďujeme Bardejov, Bojnice, Sklené Teplice, Piešťany a iné. V minulosti ľudia mali možnosť navštevovať asi o 5 krát viac kúpeľných miest ako v dnešnej dobe. [5]

Približne v roku 1787 sa začali stavať murované budovy a zlepšilo sa aj ich vybavenie. Snažili sa viac dbať na to aby hostia mali čo najväčšie pohodlie a taktiež zábavu. Toto však navyšovalo cenu za pobyt v kúpeľoch, preto si ho nemohol dovoliť každý.

V 19. storočí sa začínal kapitalizmus, a to malo vplyv aj na kúpele. Doteraz boli majetkom zámožných a šľachtických rodín. S nástupom kapitalistického režimu sa kúpele dostali do rúk podnikateľov. Tým išlo hlavne o to aby dosiahli svoj zisk. Vďaka tejto situácii niektoré kúpeľné miesta zanikli, pretože nemal do nich, kto investovať a starať sa o ne. V tomto čase ešte stále čelili kúpele nejakým problémom. Napríklad liečivé pramene neboli zastrešené, takže keď pršalo boli vystavené rôznym nečistotám, obsahovali malé množstvo pohodlných izieb. V rokoch 1848 až 1849 revolučné roky poškodili množstvo kúpeľov. Kúpele začali medzi sebou bojovať o klientelu, chceli byť lepší od svojej konkurencie, čo znamenalo, že museli investovať do vybavenia. Kúpeľníctvo sa pomaly modernizovalo. Začali sa stavať luxusné budovy na ubytovanie hostí, zavádzali sa moderne liečebné procedúry. V moderných kúpeľoch nechýbali kúpeľní doktori, ktorí postupne zavádzali novú liečebnú metódu balneológiu. Okrem liečebných metód sa rozvíjali mesta zábavy a oddychu.

Na konci storočia kúpele navštevovali viac ako 20 tisíc zahraničných turistov za rok. V roku 1909 to bolo vyše 228 tisíc turistov. Pred prvou svetovou vojnou bolo na Slovensku zaznamenaných 50 kúpeľných miest. Návštevnosť liečebných miest stále rástla až po začiatok vojny. Po skončení prvej svetovej vojny nastalo horšie obdobie. Veľa z kúpeľných miest boli vďaka vojne poškodené a potrebovali zrenovovať, niektoré zas úplne zanikli. Návštevnosť kúpeľníctva klesol, pretože predtým klientelu tvorili predovšetkým zámožní ľudia z Rakúsko-Uhorska, tú však bolo treba nahradiť domácimi turistami. V medzivojnovom období sa zlepšilo viacero vecí.

Ďalšie horšie obdobie kúpeľníctva zapríčinili svetová hospodárska kríza a druhá svetová vojna. Počas toho niektoré kúpeľné miesta úplne zanikli, niektoré zas boli využívané na iné účely, ako napríklad na liečenie ranených vojakov.

V súčasnosti funguje podľa zákona č. 578/2004 o poskytovateľoch zdravotníckej starostlivosti niečo cez 20 kúpeľných miest. Avšak rozvíjajú sa mnohé ďalšie bývalé kúpele, ktoré sa dočkajú svojho návratu. [4]

1.2 Balneológia

Zaoberá sa vedou, ktorá rozpráva o tom ako dobre využiť prírodné liečivé prostriedky, ako ich získať a využiť pri balneoterapii, a aký majú vplyv na ľudský organizmus. Pod týmto pojmom sa skrýva liečenie prírodnými prameňmi. Jej cieľom je uzdraviť človeka a optimalizovať fungovanie jeho organizmu. Ľuďom relaxácia vo vode s liečivými účinkami robí veľmi dobre. Okrem toho že kúpanie v takej vode prináša ľuďom blaho, niektoré z prameňov sú vhodné aj na pitie. Vďaka ich účinku lekári používali pramene na vonkajšie aj vnútorné účely.

Už v minulosti sa hľadali odpovede na otázku, ako je možné, že po kúpeli v termálnom prameni, alebo po jeho vypití sa človek cíti lepšie. V 20. storočí ukázali na to, že balneológia sa zaoberala dlhším pôsobením prírodných liečivých prameňov na organizmus. Tento fakt poukázal na to, že človek okrem kúpeľa v liečivej vode potrebuje oddych a spomalenie od všetkého.

Prírodné pramene majú rôznu teplotu. Termálne minerálne vody musia mať minimálne 20 stupňov. Ak dosahujú teplotu vyššiu ako 35 stupňov, tak sú vnímané, ako teplé pramene, a ak dosahujú teplotu vyššiu ako 45°C sú označované, ako horúce pramene. Na Slovensku sa nachádza veľa miest, kde sa nachádzajú teplé termálne pramene, ale miest s horúcim prameňom je menej. Okrem teploty prameňov je dôležité aj ich zloženie. Minerálne vody totiž môžu byť napríklad sladké, slané, železité, sírne a rôzne iné kombinácie. Aby voda mohla byť označovaná za liečivú, musí byť schválená zákonom č.538/2005 Z.z.

Ďalšou súčasťou balneoterapie sú liečivé peloidy. Môže ísť buď o rašeliny, bahno alebo slatinné zeminy. Majú viacnásobný účinok. Pri pohybe dýchania, v bahennom kúpeli alebo zábale pôsobia svojou hmotnosťou na telo pričom musia vydať viac námahy kvôli odporu.

Môžu sa využívať aj v kozmetike, pretože majú peelingový efekt. Na Slovensku sa taktiež v kúpeľnej liečbe využívajú suché prírodné žriedlové plyny. Predovšetkým ide o suché kúpele v oxide uhličitom v zatvorenom vaku, alebo ide o podkožnú aplikáciu, ktorá má ovplyvniť bolesti.

Využitie peloidov:

- Rašelina sa používa na rôzne obklady, kúpele a zábaly
- Liečivé bahno sa používa na zábaly, obklady, kúpele
- Slatinné zeminy sa používajú predovšetkým na kúpele a rôzne zábaly [6]

1.3 Liečebné metódy

Liečebné metódy tvoria základný medicínsky odbor, ktorý využíva ďalšie pododborny. Ich cieľom je snaha o obnovu a zlepšenie duševných, telesných a sociálnych funkcií, ktoré sú zamerané na to aby sa pacient čo najskôr zotavil.[5]

Liečebné inhalácie

Sú postavené na využívaní prírodných minerálnych a morských zdrojov. Využívajú sa predovšetkým na to, aby sa zlepšil zdravotný stav človeka, ktorý trpí ochorením dolných a horných dýchacích ciest. Úspešné a dobré sú napríklad inhalácie na princípe soli bohatých minerálnych vôd. Výrazne sa vďaka tomu zlepšia funkcie dýchacích ciest. Dýchanie pomocou prístrojov, dýchanie v pretlakových komorách a oxygenoterapia sa zaraďujú inhalácie plynové pneumtické.

Vodoliečba

Považuje sa za najrozšírenejší liečebný spôsob v kúpeľníctve. Využíva sa pri tom teplota a tlak vody. V tejto metóde je voda umožňuje pozitívny ale aj negatívny prenos tepla. Ako sa kúpeľníctvo rozvíjalo, rozvíjali sa s ním aj liečebné metódy. Vďaka tomu vznikla celá rada terapeutických postupov. Pri liečbe sa voda využíva na :

- Zábaly a obklady
- Otery a omývanie

- Polevy, streky a sprchy
- Kúpele (perličkové, čiastočné, celkové, parné, sauna, plávanie a iné..) [7]

Má kladné účinky, a preto je vhodná ak človek trpí únavou, taktiež zmierňuje bolesť a vytvára rovnováhu v organizme. Mechanické vplyvy masáže pôsobia na pokožku, ovplyvňujú lymfatický systém a tiež zrýchľujú krvný obeh. Masáž spolu s vodou má výborné výsledky na duševnú a fyzickú pohodu. Človek po vodoliečbe sa cíti maximálne uvoľnený a má chuť a radosť do života.[8]

Uhličitá terapia

Uhličité vodné kúpele, uhličité plynové kúpele a podkožné aplikácie plynových injekcií tvoria skupinu terapeutických postupov, ktoré sa zaraďujú sčasti aj do vodoliečebných procedúr. Jej účinky sú z jednej časti špecifické a druhej časti nešpecifické. Uhličitý kúpeľ patrí medzi najstaršie procedúry kúpeľníctva. Tieto kúpele sa ľuďom odporúčajú pri:

- Krčových žilách
- Vysokom krvnom tlaku
- Poruche prekrvenia mozgu
- Ischemických chorobách končatín
- Ischemických srdcových chorobách
- Degeneratívnych ochoreniach pohybového aparátu

Uhličitý kúpeľ sa neodporúča v tom prípade, ak niekto trpí epilepsiou, má otvorené rany na tele a trpí kardinálnou dekompenziou.[9]

Elektroterapia a magnetoterapia

Je to moderná fyziatria, ktorá dáva z hľadiska terapeutického efektu prednosť racionálnym metódam ako sú elektroanalgezia a elektrostimulačná impulzoterapia. Medzi najvyužívanejšie metódy v elektroanalgezií patria:

- Trabertové prúdy
- Interferenčné prúdy
- Diadynamické prúdy
- Liečba ultrazvukom

- Laser
- Impulzoterapia a iné [7]

Magnetoterapia a elektroterapia predstavujú moderné liečebné postupy, využívajú účinky magnetického pola na ľudský organizmus.

Elektroliečba sa využíva pri niektorých neurologických, ortopedických a interných ochoreniach. Všetky procedúry pri elektroliečbe majú tieto účinky:

- Analgetický
- Spasmolotický
- Hypermetický
- Myorelaxačný
- Antiedematózný [10]

Termoterapia

Môže pôsobiť buď pozitívne to je privádzaním tepla do organizmu, alebo pôsobí negatívne čo znamená že berie teplo z organizmu. V tejto terapii ide o výmenu tepla medzi organizmom a zdrojom tepla pomocou kože. Je to celotelové pôsobenie na nervosvalový a cievový aparát, ktorý má kladné pôsobenie na indikované problémy. Najhlavnejšie účinky termoterapie sú:

- Ohrievanie organizmu
- Ochladenie organizmu[7]

Peloidoterapia

Pri tejto terapii sa využíva peloid (rašeliny, liečivé bahná). Bahná alebo rašeliny sa dávajú na choré miesta pacienta. Používajú sa ako peloidné zábaly, alebo ako kúpele. Horúce bahno má účinok, ktorý pôsobí relaxačne na svaly, posilňuje imunitný systém a protizápalovú aktivitu. Odporúča sa pri gynekologických chorobách, pri reumatických a kožných ochoreniach a iných zdravotných problémoch.

Peloidy využívajú vo svojej práci často aj kozmetičky. Vytvárajú z nich pleťové masky pre svojich zákazníkov. Použitie takejto masky aspoň raz za týždeň, pomáha

revitalizovať pokožku. Pri častom a pravidelnom používaní je koža pevnejšia a pružnejšia.[11]

Klimatoterapia

Znamená že klimatické podmienky kúpeľného miesta ako sú tlak, teplota, vlhkosť vzduchu a iné pôsobia na pacienta pozitívne a priamo. Zaraďuje sa do medzi jednoduchšie metódy terapie a taktiež nie je finančne náročná. Do tejto terapie patrí:

- Aeroterapia (pobyt na vzduchu) - na Slovensku sa takéto kúpele nachádzajú hlavne v Tatrách, kde pôsobí horský vzduch
- Helioterapia (pobyt na slnku)
- Thalassoterapia (veľký vplyv prímorskej klímy na pacienta)
- Speleoterapia (pobyt v jaskyniach)

Rehabilitácie

Sa zaraďujú medzi tie najdôležitejšie metódy.Využíva pohybovú energiu . Hlavnou formou rehabilitácie je telesná výchova. Človek, ktorý potrebuje rehabilitáciu musí najskôr navštíviť lekára, ktorý určí kondíciu a rozsah porúch pohybového ústrojenstva. Formy sa rozlišujú na:

- Pasívne cvičenie - pacient cvičí s pomocou rehabilitačného pracovníka, pretože pacient nevie robiť rehabilitačné cviky sám
- Aktívne cvičenie - pacient cvičí rehabilitačné cviky sám, rehabilitačný pracovník len dozerá, na to či to vykonáva správne
- Dychové cvičenie - prekrvenie a prehĺbenie dýchania
- Svalové uvoľnenie - pokoj, celková relaxácia tela
- Ergoterapia - liečba pomocou cielenej práce

Rehabilitácie sú lacnejšiou liečivou metódou, pretože nie je potrebné veľké množstvo vybavenia. Jedinou časťou, ktorá je nákladnejšia je kvalifikovaný personál. Masáže sú osobitnou časťou rehabilitácií. Masáž sa delí na tri základné časti:

- ručná masáž
- podvodná masáž
- reflexná masáž [2]

Dietoterapia

Nesprávne stravovanie človeka často spôsobuje radu ochorení. Následkom nesprávneho stravovania môžu byť napríklad obezita, vyššia hladina cukru, tuku, cholesterolu v krvi a iné.

Dietoterapia sa delí na dva druhy:

- Diéta ako voľná, je súčasťou iných terapií
- Diéta, ktorá je priamou súčasťou terapie s väzbou na diagnózy

Fototerapia

Je to aplikácia svetelného zariadenia na ľudský organizmus, ktorý dáva špecifické účinky. Väčšinou sa používa ako pomocná terapia, ktorá slúži na prehriatie telesných partii pred masážami. Člení sa podľa svetelného žiarenia na:

- Infračervené žiarenie
- Viditeľné svetlo
- Ultrafialové žiarenie (vhodná hlavne pri chorobe kostí)[7]

Používa sa pri liečbe kožných ochorení, pri ochorení pohybového aparátu ale často sa využíva aj v kozmetike. Medzi jej kladné účinky sa zaraďuje:

- Protizápalový účinok
- Schopnosť tlmiť účinok
- Urýchlenie a podpora obnovenia poškodených buniek [12]

1.4 Termálne pramene

Pozitívne účinky termálnej vody sú známe už od ďalekej minulosti. Termálna voda umožňuje lepší prietok krvi v tele a tiež pomáha výbornému fungovaniu orgánov. Termálne pramene majú vyššiu teplotu, vďaka ktorej telo priamo cez pokožku vstrebáva minerálne látky. Termálny kúpeľ vie rozprúdiť endokrinný, nervový, dýchací a kardiovaskulárny systém.

Chemické zloženie daného prameňa vie ovplyvniť, ako liečivý účinok vplýva na konkrétnu sústavu. Každé telo a každý prameň je jedinečný, preto je veľmi dôležité vybrať ten vhodný.

Pri kúpeli v termálnej liečivej vode je dôležitý obsah minerálov v prameni. Minerály spolu s teplom a tlakom vody vplývajú na regeneráciu ľudského tela. Človek, ktorý sa kúpe v termálnej vode, už po chvíli pociťuje úľavu, relax a zbavuje sa napätia. [13]

1.5 Legislatíva a rola zdravotnej poisťovne

Základným legislatívnym predpisom, ktorý upravuje oblasť kúpeľníctva je Zákon č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.[14]

Na Slovensku sú tri zdravotné poisťovne, každá z nich má iné podmienky na schválenie pobytu v liečebných kúpeľoch. Je potrebné si vopred naštudovať dane podmienky, ktoré treba splniť aby sa uplatnila zľava na liečebný pobyt alebo aby bol pobyt plne uhradený zdravotnou poisťovňou. Zdravotné poisťovne na Slovensku:

- Všeobecná zdravotná poisťovňa
- Union
- Dôvera

Pacienti, ktorým hradí pobyt v kúpeľoch poisťovňa, dostávajú poukaz na liečbu. Poukaz typu A sa dáva v tom prípade, ak je pacient po úraze, po operácií či po onkologickej liečbe. Zdravotná poisťovňa určí dátum nástupu a aj samotné kúpele v ktorých má svoj pobyt pacient zrealizovať. Poukaz typu B musí nadväzovať na predchádzajúcu liečbu pacienta, o ktorej sú záznamy uvedené v zdravotnej karte pacienta.

Slovensko má registrovaných 1824 minerálnych vôd a 123 termálnych vôd. [15] Poskytovatelia kúpeľnej liečby sú združení v Asociácii slovenských kúpeľov, ktorá sľubuje vysokú kvalitu poskytovaných služieb. V roku 2000 asociácia vstúpila do členstva

Európskeho zväzu kúpeľov, ktorý sídli v Bruseli. Štátna kúpeľná komisia a Inšpektorát kúpeľov dohliada na to, či sa dodržiava platná legislatíva týkajúca sa kúpeľníctva. [16]

1.6 Kúpeľná starostlivosť

Kúpeľná starostlivosť nadväzuje na ambulantú zdravotnú starostlivosť. Jedná sa o hospitalizáciu pacienta v kúpeľoch, kde lieči svoje ochorenia, pomocou liečebných metód. Záznamy o zdravotnej starostlivosti, ktorá je vykonávaná u pacienta, sú zapísané v zdravotnej dokumentácii. Táto starostlivosť sa rozdeľuje na tri skupiny:

- Komplexná
- Príspevková
- Samoplatebná [5]

Komplexná starostlivosť odporúčajú lekárske špecialisti. V tomto prípade zdravotná poisťovňa preplatí všetky náklady spojené s týmto pobytom, len v tom prípade ak je indikovaná ošetrovateľom. Komplexnú starostlivosť pacient podstúpi :

- V prvom stupni naliehavosti najneskôr do jedného mesiaca odo dňa, kedy bol návrh vystavený
- V druhom stupni naliehavosti najneskôr do troch mesiacov odo dňa, kedy bol návrh vystavený
- Deti a mládež do 19 rokov najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa, kedy bol návrh vystavený

Príspevková starostlivosť je poskytovaná len jedenkrát za dva roky, v prípade ak sa inak nerozhodne revíznym lekárom. V tomto prípade poisťovňa neuhrádza všetky náklady ohľadom liečebného pobytu. Pacientovi poisťovňa uhrádza len náklady spojené s vyšetrením a liečením, ostatné náklady si uhrádza pacient sám. Ak chce pacient dostať príspevok na liečebný pobyt, musí byť jeho žiadosť schválená lekárom pacientovej zdravotnej poisťovne.

V samoplatebnej kúpeľnej starostlivosti klient nemusí podávať žiadosť ani nie je potrebné odporúčanie lekára. V tomto prípade si všetky náklady spojené s liečebným pobytom pacient uhrádza sám. [2]

1.7 Klasifikácia kúpeľných zariadení

Medzi kúpeľné zariadenia sa zaraďujú:

- Balneoprevádzky- v tomto zariadení sa využíva prírodný liečivý zdroj. Okrem toho sa využíva komplex kúpeľných výkonov čo sa týka kinezioterapie a fyzioterapie.
- Kúpeľný penzión- je ubytovanie pre klientov kúpeľov, ponúka vlastné ubytovanie so sociálnym zariadením vrátane servírovania raňajok, ostatné služby sú vykonávané mimo penziónu.
- Kúpeľný hotel- je na vyššej úrovni ako penzión. Má vlastné príslušenstvo, jedáleň a zdravotný personál, ktorý je buď v danom hoteli alebo v iných balneoprevádzkach s ktorými má podpísanú partnerskú zmluvu.
- Kúpeľné sanatórium- je to ubytovanie pre kúpeľných pacientov. Ponúka všetky služby spojené s pobytom a liečbou v jednom zariadení.

Veľké kúpeľné miesta na úrovni sú vhodné na wellness, beauty, spa-holiday, fitness a regeneračné programy a iné. Toto všetko sa postupne časom rozvíja a napreduje dopredu. Sú to produkty cestovného ruchu. Vďaka tomu že obsahujú ubytovanie, športové a kultúrne aktivity sa stávajú žiadanou oblasťou. [5]

1.8 Wellness

Wellness v prvom smere vývoja kopíruje trendy vývoja balneológie v Európe z USA a Kanady. V druhom smere pokračuje z minulosti, čo znamená že je to rozvoj balneológie ako metódy, ktorá je založená na medicíne a využívaní prírodných liečivých zdrojov. Návštevníkmi wellness sú predovšetkým ľudia, ktorí majú záujem, chuť a prostredky na to, aby využili služby primárnej liečebnej starostlivosti. Ide o samoplatcov, ktorí chcú kvalitu služieb na lepšej úrovni. [2]

Wellness pobyty v kúpeľoch sa okrem starostlivosti o telo zameriavajú aj na starostlivosť o celkový vzhľad a duševné zdravie človeka. Tieto pobyty sú plne hradené klientmi.

Názov wellness je synonymom dnešného životného štýlu. Podľa Blahušovej je to zdravý životný štýl, ktorý zväčšuje pohľad človeka na zdravie. Je to vyvážené spojenie tela, mysle a ducha. [17]

Wellness má predstavovať kombináciu pohody, zdravia a dobrého pocitu. Je to stav zdravia človeka, ktorý sa ukazuje prostredníctvom kvality svojho života pocitu pohody.

Keďže wellness je braný ako spôsob zdravého životného štýlu človeka, starostlivosť o zdravie by mal človek robiť, aj v prípade ak nie je alebo sa necíti chorí. Wellness pobyt je hradené klientmi, takisto sami si zvolia jeho dĺžku. V tomto prípade nie je nutná žiadna konzultácia s lekárom. Pobyt je oveľa kratšia ako pri liečebných pobytoch. Wellness je navštevovaný väčšinou buď na pár hodín, alebo týždeň. Momentálne sú veľmi trendy predĺžené wellness pobyty.

Vo wellnesse sa prevažne nachádzajú vírivky, bazény, sauny, odpočivarne, miestnosti na rôzne procedúry a masáže.

Podľa Atlla sa wellness rozdeľuje podľa miesta poskytnutia:

- Hotel, ktorý poskytuje wellness programy - znamená to, že wellness je len doplnková služba
- Hotelový wellness - wellness je základom hotela
- Kúpeľný wellness - je založený na pôsobnosti určitej lekárskej starostlivosti a taktiež využíva prírodné liečivé zdroje
- Wellness centrá - ako samostatné zariadenie [18]

1.9 Služby v kúpeľníctve

Služby v kúpeľníctve sa delia na:

- Zdravotné služby
- Ubytovacie služby
- Stravovacie služby
- Kultúrne, spoločenské, športové a zábavné služby

Zdravotné liečebné služby zahŕňajú vstupné kontroly, kontrolné a výstupné prehliadky ošetrojúceho lekára, ktorý určuje potrebné liečebné procedúry. Kúpeľová liečba sa skladá z

liečebných úkonov, procedúr, doporučeného denného režimu pacienta a edukačnej zložky, ktorej úlohou je uľahčiť osvojenie vhodných návykov aj pre bežný denný život.

Liečebné výkony sa v kúpeľných zariadeniach líšia s ohľadom na indikačné zameranie a technické vybavenie daného miesta.

Liečebné pobyty trvajú z pravidla 3 až 4 týždne, pričom, po príchode absolvuje každý pacient vstupné vyšetrenie kúpeľným lekárom, ktorý mu stanoví individuálny liečebný plán. Táto kúpeľná liečba sa využíva pri liečení pohybového aparátu, obehových a tráviacich systémov, pri liečbe kožných chorôb, gynekologických problémoch, pri ochoreniach močových ciest, nadváhe a obezite a taktiež pri stavoch onkologických pacientov. [7]

Liečebné procedúry sa dajú rozdeliť na unikátne procedúry, ktoré využívajú miestne prírodné zdroje (kúpele, zábaly, pitné kúry, inhalácie) a na doplňujúce procedúry poskytované vo všetkých kúpeľoch (vodoliečba, elektroliečba, magnetoterapia, kinezioterapia, masáže..). Pobyty sú kúpeľnými zariadeniami ponúkané samoplatcom, či už s lekárske odporúčaním alebo bez neho. Bez lekárskej konzultácie sa jedná o možnosti preventívnych, relaxačných a wellness pobytov, beauty programov pre ženy alebo o antistresové programy. Tieto pobyty majú však v ponuke nie len kúpeľné ubytovacie zariadenia ale aj klasické hotely.

Ubytovacie služby poskytujú kúpeľné objekty. Sú to sanatória, liečebne, kúpeľné hotely a domy no môžu to byť aj sieť miestne ubytovacích zariadení v súkromí. V kúpeľných oblastiach je tak častým zdrojom príjmov práve poskytovateľ ubytovacích zariadení. Počas kúpeľných pobytov sa viac dbá na vybavenosť ubytovacích zariadení, pretože slúžia na dlhší pobyt a tieto priestory nie sú využívané len k prenocovaniu ale aj k odpočinku v priebehu dní.

Stravovacie služby musia zaisťovať celodennú stravu pacienta, ktorú podľa stavu pacienta a rozhodnutie lekára môže mať diétny systém. Stravovanie je často priamou a rovnou súčasťou liečebných úkonov, v prípadoch keď sa pacienti liečia na ochorenia zažívacieho ústrojenstva, či ochorenia žliaz s vnútornou sekréciou. Celodenné režimové stravovanie je

realizované reštauračnou formovou obsluhou, s možnosťou výberu si z niekoľkých druhov jedál.

Kultúrne a spoločenské služby sú dôležitou súčasťou komplexu kúpeľných služieb, pretože počas pobytu sa nemá jednať len o zlepšenie fyzického stavu, ale aj o celkovú relaxáciu. Zväčša sú preto kúpeľné miesta vybavené knižnicou, spoločenskou miestnosťou, kde sa konajú rôzne koncerty, prednášky, prehliadky, premietanie filmov a zamestnávajú pracovníka, ktorý organizuje voľný čas pacientov. Dôležitá je celková vybavenosť kúpeľného miesta, aby sa tí ktorí chcú mohli zúčastňovať rôznych vychádzok do okolia, zájazdov do vzdialenejších oblastí, exkurzií a iné. [2]

1.10 Význam liečebných kúpeľov

Kúpeľníctvo predstavuje množstvo zdrojov prírodného bohatstva s liečebnými faktormi. Jeho najdôležitejším významom je zdravotný a liečebný význam. Ďalšie významy sú ekonomické, sociálno-kultúrne, regionálne a environmentálne.[2] Ľudia, kúpele vyhľadávajú nielen kvôli liečbe chronického ochorenia, ale vyhľadávajú ich aj preto aby si oddýchli od všetkého stresu. Pobytom v liečebných kúpeľoch regenerujú svoje telo z hľadiska psychického a fyzického. Niektorí ich však vyhľadávajú aj pre zábavu a nadväzovanie nových vzťahov.

Zdravotne - liečebné prínosy

Cieľom liečby je dokončiť liečebný proces a stabilizovať stav pacienta do budúcnosti. Prínos liečebných kúpeľov má na všetky vekové kategórie. Pre seniorov to má vplyv na ich mentálne a fyzické zdravie.

Ekonomické prínosy

Rozdeľujú sa na makroekonomické prínosy a mikroekonomické prínosy. Do makroekonomických prínosov kúpeľníctva sa zaraďujú:

- Podpora zamestnanosti

- Podieľa sa tvorbe HDP
- Znižuje podiel práceneschopnosti
- Ekonomický prínos pre ďalšie firmy
- Vplyv na platobnú bilanciu štátu
- Podporuje investície do všeobecnej infraštruktúry

Do mikroekonomických prínosov kúpeľníctva sa zaraďujú:

- Ekonomická efektívnosť pre jednotlivé kúpeľné zariadenia
- Úzka väzba na zdravotné poisťovne
- Na objem a štruktúru výnosov kúpeľných miest pôsobí lokalizácia, veľkosť, tradície miesta, štruktúra klientely

Kúpeľníctvo prispieva k rozvoju miesta a regiónu, podieľa sa na tvorbe DPH, ovplyvňuje investičné činnosti, tiež podporuje zamestnanosť a tým znižuje pracovnú neschopnosť. Taktiež má prínos pre ďalšie firmy, ktoré sú v pozícií dodávateľa, alebo fieriem, ktoré podnikajú priamo v mieste diania. [16]

Sociálno-kultúrne prínosy

V záujme uspokojovania hostí a tým, že sa ich nároky zvyšujú dochádza k budovaniu ďalších zariadení a to spoločenských, kultúrnych, športových a iných a tiež k úprave parkov, sadov a ich využitie pre kultúrne účely.

Regionálne prínosy

Kúpeľníctvo prispieva okrem k rozvoju regiónov aj k zvyšovaniu celkového imagu a známosti.

- Vďaka návštevnosti kúpeľov zvýšená návštevnosť regiónov
- Ekonomický prínos - rozvoj služieb, odvod poplatkov do miestnych rozpočtov
- Zvýšená konkurencieschopnosť kúpeľného regiónu
- Rozvoj spoločenského života
- Zvýšenie známosti miesta [2]

Environmentálne prínosy

Kúpeľné miesta majú silné opatrenia v prospech životného prostredia. Týkajú sa hospodárenia s vodou a údržby prameňov, hospodárenia s energiami, nakladania s odpadom, obmedzovania hluku a dopravy, starostlivosti o zeleň a údržby parkov. Súčasťou environmentálneho riadenia je aj monitoring nepriaznivých vplyvov, sú zvyšované investície do modernej techniky, ktorá sleduje stav životného prostredia. Kúpele vždy dbali o ochranu životného prostredia pretože práve životné prostredie je jednou z podmienok rozvoja kúpeľníctva. [7]

1.11. Špecifiká kúpeľníctva

- Vysoký podiel viazaného cestovného ruchu, kedy väčšinu nákladov hradí poisťovňa
- Viazanosť na liečivé pramene
- Vysoký podiel špecifických služieb, ktoré sú viazané na odbornosť personálu
- Zreteľne dlhší pobyt zákazníkov ako v prípade aktivít cestovného ruchu
- Nižšia sezónnosť
- V prípade pobytu hostí zo zahraničia prílív devízových prostriedkov

Rozlíšenie kúpeľov podľa vlastníctva:

- Štátne
- Súkromné
- Vo vlastníctve obcí
- Vo vlastníctve nemocníc [16]

1.12 Predpoklady rozvoja kúpeľníctva

Kúpeľníctvo je považované aj za súčasť cestovného ruchu. Táto forma cestovného ruchu potrebuje zariadenie využívajúce prírodné liečivé zdroje, ktoré na organizmus človeka pôsobia svojou teplotou, klímou a chemickým zložením. Okrem týchto zdrojov je nutné aby jestvovalo vhodné a estetické prostredie a kultúrno-spoločenský život kúpeľného miesta. [19,20]

Hlavným dôvodom prečo ľudia vyhľadávajú kúpele a pobyty v nich sú zdravotné problémy, ale aj aktívna dovolenka. Pri pobytoch v kúpeľoch neslúži iba kúpeľné zariadenie,

kde sú poskytované liečebné procedúry, ale tiež ubytovacie zariadenie. [16] Rozvoj a existenciu kúpeľníctva ovplyvňujú v určitých oblastiach nasledovné predpoklady:

Prírodné podmienky

Prírodné podmienky kúpeľníctva tvoria:

- peloidy
- bahna
- prírodné liečivé vody, minerálne a termálne vody
- žriedlové plyny
- klimatické podmienky

Voľný čas

Je to čas, kedy človek nevykonáva potrebnú činnosť. Voľný čas človek využíva na oddych, rozvoj osobnosti a na formy rôznych záujmových činností.[21]

Pod záujmom rôznych činností sa chápe zábava, rozptýlenie, získanie nových poznatkov. Vo voľnom čase sa človek tiež môže venovať starostlivosti o svoje telo a duše. Jedným z alternatív je pobyt v kúpeľoch. Spôsob využitia voľného času sa mení hodnotami a vekom človeka. [22]

Ekonomické zdroje

Ich činnosť je zabezpečená z viacerých zdrojov, ktoré sa členia na cudzie zdroje a vlastné zdroje.

- Cudzie zdroje - poisťovne, dotácie, bankové úvery a iné
- Vlastné zdroje - príjmy za pobyt od samoplatiacich návštevníkov, príjmy z komerčných činností

Materiálno-technická základňa

Predpokladá využívanie kúpeľného miesta, pri zabezpečovaní pobytu v kúpeľoch. Člení sa podľa všelijakých kritérií, napríklad podľa:

- Vecného členenia
- Účelu využívania - liečebný úsek, ubytovacie a stravovacie zariadenie, kultúrno-spoločenské miesta, športoviská, dopravná infraštruktúra
- Využívanie zdrojov - využitie celej infraštruktúry kúpeľného miesta

Personálne predpoklady

Personál pracujúci kúpeľných zariadeniach musí byť odborne spôsobilí k výkonu funkcie podľa jeho pracovného zariadenia. Kúpele delia personál do kategórií:

- Zdravotní pracovníci
- Technicko-hospodársky pracovníci
- Prevádzkari a pomocní pracovníci
- Zamestnanci na úseku voľnočasových aktivít

Lokalizačné podmienky

Tieto podmienky zaujímajú rozhodovacie postavenie pri konkrétnej lokalizácii kúpeľov, či už ide o spoločenské alebo prírodné podmienky.[23]

Kúpele sú rozmiestnené na základe výskytu prameňov, bahna alebo rašeliny. Všetky prírodné zdroje sú prioritou na umiestnenie kúpeľov. Ďalej sú to liečebné metódy a kvalifikovaný personál. [16]

Selektívne predpoklady

Majú postavenie v rozvoji cestovného ruchu, a tým pádom aj v kúpeľníctve. Znamená to, že ako je daná zem spôsobilá podieľať sa aktívne na rozvoji cestovného ruchu. Delia sa na objektívne a subjektívne. Zaraďuje sa sem dopravná dostupnosť, hustota, kvalita, bezpečnosť dopravných zariadení a dopravnej siete. Do materiálno-technických predpokladov sa zaraďuje liečebné, ubytovacie, stravovacie a iné zariadenia.[24]

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

2. Analyzovanie vybraných termálnych miest na Slovensku

Na porovnanie termálnych miest na Slovensku som si zvolila miesta Bojnice a TERMÁLY Malé Bielice. Obe miesta majú termálne liečivé pramene. Avšak len Bojnice sú v dnešnej dobe považované za liečebné kúpele. Obidve vybrané miesta majú svoje čaro. Snažia sa svojim návštevníkom ponúknuť čo najlepšie služby, ktoré majú vo svojej ponuke.

Slovensko sa môže pýšiť bohatým množstvom termálnych a liečivých miest. Niektoré miesta sú evidované pod pojmom kúpele, a niektoré tento názov v minulosti stratili ale fungujú dodnes. V ďalšej kapitole budú bližšie opísané mnou vybrané miesta.

2.1 Kúpele Bojnice

Bojnické kúpele sa nachádzajú v známom menšom meste Bojnice na päte Strážovských vrchov. Písané bolo o nich prvýkrát približne v 12. Pramene v Bojniciach sa zaraďujú medzi prvé liečivé zdroje na Slovensku. Vystriedalo sa na nich niekoľko známych majiteľov. [25]

Do 16. storočia majitelia, ktorí vlastnili Bojnické kúpele sa príliš o ne nezaujíjali, nesnažili sa o žiadnu inováciu kúpeľov. Až keď sa rodina Thurzovcov stala majiteľom, začali prvé inovácie v podobe stavania kúpeľných budov. Uhorská šľachta sa pokúšala dostať na úroveň zahraničných kúpeľov. V roku 1526 všetko pripadlo pod moc grófovi Alexejovi Turzovi. Ten dal vybudovať bazén a schodište, ktoré boli z kameňov a lavičky, ktoré mali slúžiť na sedenie. Bazén bol určený len pre samotného majiteľa s jeho hosťami. Ďalší bazén, ktorý nebol tak upravený bol určený pre obyčajných ľudí. Na začiatku 17. storočia Bojnické kúpele žili spoločenským životom, mali vybudované izby, a krčmu. Neskôr sa to však skončilo, a kúpele začali pustiť.

Ďalším známym majiteľom sa stala rodina Pálfiovcov. Počas ich pôsobenia zriadili nový kúpeľný dom, kde boli vytvorené izby pre hostí a viaceré bazény a kúpele.

V 30. rokoch ich kúpil Ján Baťa, ktorý chcel upraviť. Získal oficiálny štatút liečivých prameňov. Za jeho éry tu pôsobil aj balneológ MUDr. Štefan Jehlár, ten dohliadal na

profesionálnu stránku rekonštrukcie. Baňa renovoval viaceré časti kúpeľov. Po úpravách sa zvýšil počet navštevujúcich. V tom čase boli ceny za kúpanie či liečebnú procedúru prívysoké. Bojnické kúpele dávali 25% zľavu pacientom socialnej poisťovni, to však bola len polovica z toho koľko poskytovali iné kúpele na Slovensku. [26]

V socialistickom režime pripadli kúpele pod štát. V roku 1959 získali Bojnice štatút kúpeľného mesta. V dnešnej dobe sa využívajú na liečebné alebo wellness pobyty.

V kúpeľoch vyviera až deväť termálnych prameňov. Voda je nízko mineralizovaná, slabo alkalická, hypotonická, hydrogenuhlíčitano-sírová, vápenato-horečnatá a termálna s teplotou 28 až 50 stupňov. Bojnická voda sa využíva na balneoterapiu, a jej konzumácia môže pokryť dennú dávku horčíka a vápnika. [6]

2.1.1 Indikácie

Každé kúpele sú zamerané na určité indikácie. Bojnické kúpele sa zameriavajú na :

- Nervové choroby
 - stavy po operáciách
 - stavy po porážke
 - stavy po zápaloch centrálného a periférneho nervového systému
 - ischias
 - vazoneurózy
- Pohybové ústrojenstvo
 - reumatické choroby
 - bolesti krížov
 - zápalové choroby
 - poúrazové stavy
 - stavy po operácii chrbtice
 - lumboischias
 - skolióza
- Močové cesty a obličky
 - zápaly obličiek močových ciest
 - stavy po operácii obličiek
 - obličkové kamene
- Ženské choroby
 - poruchy funkcie vaječníkov

- neplodnosť
- po operácií vnútorných rodidiel
- komplikácie po potratoch a mimomaternicovom tehotenstve
- chronické zápaly ženských pohlavných orgánov
- Choroby z povolania
 - ochorenie kostí, ciev, svalov, šliach a nervov, ktoré sú vyvolané prácou so stlačeným vzduchom, hlukom, jednostranným preťažením, toxickými látkami, s vibrujúcimi nástrojmi
- Po novom sem patrí aj postcovidový syndróm [27]

2.1.2. Lekársky tím

Lekársky tím tvoria :

- Lekári - balneológ, chirurg, ortopéd, urológ, gynekológ, internista, reumatológ, neurológ a špecialisti na manipulačnú terapiu a na akupunktúru
- Diplomované zdravotné sestry
- Rehabilitačné sestry, ktoré majú štátnu skúšku

2.1.3 Služby

Bojnické kúpele ponúkajú klientom širokú škálu služieb. Využívajú ich klienti, ktorí prichádzajú za účelom liečby, ale aj relaxu.

Kúpeľné procedúry

Pri nástupe na pobyt, ošetrojúci lekár po komplexnom vyšetrení vytvorí každému pacientovi vlastný plán liečby. Plán musí zodpovedať jeho zdravotnému stavu. Využíva k tomu prostriedky fyzikálnej terapie:

- Balneoterapia
- Reflexná liečba
- Liečebná telesná výchova
- Teploliečba
- Elektroliečba
- Kyslíková terapia
- Svetloliečba
- Pitné kúry [28]

Wellness a saunový svet

Wellness spolu so saunovým svetom si môžu užiť aj klienti, ktorí neprídu za účelom lekárskej pomoci, ale chcú si len oddýchnuť a relaxovať. Pri návšteve kúpeľov majú hostia k dispozícii:

- Soľný kúpeľ
- Bylinkový kúpeľ
- Sanárium
- Fitness
- Fínsku saunu

Taktiež je možnosť výberu z viacerých masáží:

- Klasické masáže
- Reflexné masáže
- Masáž lávovými kameňmi
- Manuálna lymfomasáž
- Anticelulitídna masáž
- Športová masáž

Termálne bazény

K dispozícii je až 8 termálnych bazénov:

- Vonkajší bazén Standard v liečebnom dome Bôrina - má 32 až 34 stupňov, bazén je dostupný od apríla do novembra
- Malý bazén v liečebnom dome Bôrina - má 38 až 39 stupňov, je to relaxačný a hypertermálny bazén.
- Veľký bazén v liečebnom dome Bôrina - má 32 až 34 stupňov, voda spôsobuje pokoj a uvoľnenie.
- Vonkajší bazén v liečebnom dome Mier - má 30 až 35 stupňov, je k dispozícii počas celého roka, voda pôsobí kladne na pohybový aparát a vegetatívny nervový systém.
- Žltý bazén v liečebnom dome Mier - má 38 stupňov, bazén má uvoľňujúce a relaxujúce účinky na telo.
- Morský bazén v liečebnom dome Mier - má 35 až 36 stupňov. Soľ, ktorá je vo vode, spôsobuje to, aby telo zo seba vyplavilo škodlivé látky a dolnilo minerály.
- Zelený bazén v liečebnom dome Mier - má približne 32 stupňov, minerálna voda zlepšuje rozsah pohybu a človeku spôsobí pocit pokoja.
- Jánov kúpeľ - má 34 stupňov, v prevádzke je celoročne. [29]

Ubytovanie

Bojnické kúpele majú vo svojej ponuke pre klientov až 13 liečebných domov:

- Liečebný dom Lysec
- Liečebný dom Bôrina
- Liečebný dom Mier
- Liečebný dom Lux
- Liečebný dom Slávia
- Liečebný dom Gabriela
- Liečebný dom Tribeč
- Liečebný dom Zobor
- Liečebný dom Kľak
- Liečebný dom Ploska
- Liečebný dom Leknín
- Velčický dom - prístavba ku LD Mier
- Kúpeľný mlyn

V prvých troch liečebných domoch sa uskutočňuje kompletná liečebná balneoterapia, tiež sa tam nachádzajú jedáleň, cukráreň a kaviareň, ktoré navštevujú aj klienti, ktorí sú ubytovaní v ostatných liečebných domoch. Všetky domy sú I. kategórie, jedine liečebný dom Leknín je II. kategórie, čo znamená, že sú v ňom ubytovaní len klienti zo zdravotnej poisťovne. Izby vo všetkých liečebných domoch sú jedno alebo dvojlôžkové a disponujú sociálnym zariadením, televíziou so satelitným príjmom, chladničkou. Domy sú od seba vzdialené len pár metrov. [30]

Stravovanie

Strava v kúpeľoch je rozmanitá. Klientom je poskytovaná plná penzia. Raňajky sú formou bufetových stolov. Na obed a večeru je možnosť výberu až z piatich jedál. Svoj výber jedla či už obeda alebo večere je potrebné hlásiť zodpovednému personálu aspoň dva dni vopred. Jedlá sú nastavené tak že, ak pacient musí dodržiavať určitú diétu (vegetariánstvo, vegánstvo, bezlepková diéta a iné) mal možnosť bezproblémového výberu. Pacienti svoj pobyt v kúpeľoch začínajú obedom a končia raňajkami. [31]

Voľný čas

Vo svoj voľný čas v rámci liečebného pobytu, ubytovaní hostia môžu využiť rôzne pohybové aktivity, ktoré im kúpele ponúkajú vo svojich priestoroch. Na výber je z rôznych športových aktivít ale skrášlovacích procedúr. V ponuke sú napríklad pilates, fitlopta, nordic walking a iné. Všetky pohybové aktivity sú prospešné pre zdravie človeka, zlepšujú dýchanie a držanie tela. Tí, ktorí sa necítia na fyzickú aktivitu, môžu svoj voľný čas stráviť v kúpeľnej kaviarničke, kde si vychutnajú sladký koláčik spolu s lahodnou kávou, alebo môžu využiť reštauračné služby kúpeľov. Na svoje si prídu aj tí, ktorí sa radi nechávajú rozmaznávať od druhých. Využiť tak môžu priestory, kde sa vykonávajú kozmetické ošetrovanie, manikúra, rôzne zábaly tela a iné. [32]

Tým, že mesto Bojnice sú navštevovanou lokalitou majú v ponuke niekoľko atraktívnych miest, ktoré sa oplatí navštíviť. Preto pacienti môžu svoj pobyt v kúpeľoch obohatiť aj o návštevu známych Bojnických miest. Za pozretie určite stojí Bojnický zámok, ktorý je veľmi známy a poskytuje pre verejnosť denné prehliadky a niekedy aj rôzne predstavenia. Kúsok od zámku sa nachádza Národná zoologická záhrada Bojnice. Medzi novšie atrakcie, ktoré môžu návštevníci kúpeľov v rámci svojej obhliadky mesta využiť je vyhlídková veža, ktorá je známa ako Čajka v oblakoch. Z tejto veže je možnosť vidieť celé Bojnice, Prievidzu a okolité dediny. Hneď vedľa sa nachádza Šmolko dedina. Prechádzka okolo domčekov navodzuje pocit akoby bol človek súčasťou rozprávky Šmolkovia.

2.1.5 Pobytové balíky

Kúpele v Bojniciach poskytujú svojim klientom na výber z viacerých pobytových balíkov. Delia sa na:

- Týždenné pobytové balíky
 - Liečebno- preventívny program Obezita
 - Liečebno- preventívny program Zdravý chrbát
 - Liečebno - rehabilitačný program POST COVID
 - Wellness pobyty Pohoda

Pri liečebno- preventívnych programoch je možnosť využitia zľavy zdravotnej poisťovne.

- Víkendové pobytové balíky

- Liečebné pobyty Vital
- Liečebné pobyty Vital+
- Wellness pobyt Relax

Víkendové pobyty sa zaoberajú krátkou obnovou organizmu.

- Kúpeľná liečba cez zdravotnú poisťovňu
 - Liečba v kúpeľoch s diagnózami typu A - okrem povinnej dane za ubytovanie a zákonom stanoveným poplatkom hradí klientovi všetko zdravotná poisťovňa
 - Liečba v kúpeľoch s diagnózami typu B - v tomto prípade zdravotná poisťovňa klientovi hradí výhrade len kúpeľné procedúry, všetko ostatné si musí klient zaplatiť sám [33]

2.1.6 Marketing

Bojnické kúpele sú známe vďaka mestu Bojnice, ktoré patrí k obľúbeným mestám medzi turistami. Už toto môžeme považovať za určitý druh marketingu.

Avšak najčastejšia a najmodernejšia propagácia je internet. Bojnické kúpele majú vytvorenú vlastnú webovú stránku, kde uvádzajú všetky potrebné informácie. Taktiež majú vytvorený profil na sociálnych sieťach Facebook a Instagram, na ktorých je v dnešnej dobe závislá väčšina ľudí.

Ďalším marketingom, sú zľavové portály, kde poskytujú krátkodobé pobyty v kúpeľoch za výhodnejšiu cenu. Nesmie sa zabudnúť aj na rôzne brožúry, časopisy a letáky o kúpeľoch.

Propagovať tieto kúpele môžu aj bývalí návštevníci. Tým, že sa im pobyt v Bojnických kúpeľoch páčil, ho môžu odporučiť ďalej svojim známym. Alebo môžu napísať kladnú recenziu na web, na základe ktorej sa kúpele získajú nových návštevníkov.

Dobrym marketingom na ľudí sú však zľavy na procedúry a pobytové balíky. Je ale potrebné si vopred naštudovať podmienky, aby sa dala zľava uplatniť. Vponuke sú napríklad:

- Seniorská zľava 10% pre samoplatiacich klientov nad 60 rokov
- Zľava pre poistencov Všeobecnej zdravotnej poisťovne
- Vernostná zľava 5% na pobyt

- Vernostná zľava 10% na pobyt
- Zľava pri ubytovaní na prístelkovej posteli 10% [34]

2.1.7 Komunikácia

Komunikácia medzi budúcimi klientmi a samotnými kúpeľmi môže prebiehať rôznymi formami.

Prvou formou komunikácie je písomná forma prostredníctvom e-mailu. Väčšinou je využívaná, keď sa chcú budúci klienti dozvedieť bližšie informácie ohľadom pobytu v kúpeľoch.

Druhou formou komunikácie je telefonická forma. Používa sa rovnako ako písomná forma. Ale telefonickú komunikáciu môžu použiť aj ubytovaní hostia v prípade nezrovnalosti počas pobytu.

Tretia forma komunikácie je ústna forma komunikácie. Používa sa priamo medzi klientom a personálom.

2.1.8 SWOT analýza - Kúpele Bojnice

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Dlhodobá tradícia v Slovenskom kúpeľníctve • Až 9 liečivých prameňov • Viac druhov indikácií kúpeľov • Atraktivita miesta - množstvo atraktívnych miest v blízkom okolí • Množstvo voľnočasových aktivít • K dispozícii viac liečebných domov • Možnosť návštevy aj bez 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízka propagácia na sociálnych sieťach • Menší počet voľnočasových pohybových aktivít • Konkurencia mimo liečebných služieb • Nízke dotácie od štátu • Jazyková bariera • Vyššie ceny za poskytované služby

dlhodobého pobytu <ul style="list-style-type: none"> ● Ponuka zľavových wellness pobytov ● Množstvo liečebných metód 	<ul style="list-style-type: none"> ● Časovo obmedzené kúpanie sa v bazénoch pre návštevníkov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ● Väčší záujem o liečebnú kúpeľnú starostlivosť od zahraničných klientov ● Stále väčší záujem o udržanie si zdravého životného štýlu ● Vznik nového liečebného domu ● Zlepšenie liečebných metód ● Dopyt po krátkodobých wellness pobytoch 	<ul style="list-style-type: none"> ● Inflácia ● Možnosť návratu protiepidemických opatrení ● Vojna na Ukrajine ● Zvyšujúce nároky zo strany klientov ● Vysoká konkurencia liečebných kúpeľov na Slovensku ● Vyčerpanie prameňov

Tabuľka č.1 SWOT analýza - Kúpele Bojnice, Zdroj: vlastný

2.2. TERMÁLY Malé Bielice

Nachádzajú sa v obci Malé Bielice, ktoré sú súčasťou menšieho mesta Partizánske. Ich existencia pochádza z roku 1669. Eduard Brown bol muž, ktorý cestoval a vyhľadával banske miesta v hornom Uhorsku pre výskum. Následne vo svojich spisoch o svojich cestách sa zmienil aj o prameňoch v Malých Bieliciach . V rokoch 1673 a 1685 vytvoril ilustrovaný časopis, ktorý vydal v Londýne. Sírnatá voda v Malých Bieliciach, ktorá má teplotu približne 28 stupňov je vhodná pre liečbu ženských ochorení a na liečenie reumatizmu.

V polovici 17. storočia boli vytvorené bazény, ktoré neposkytovali žiadne pohodlie. Navštevovali ich najmä obyčajní ľudia, ktorí pochádzali z blízkeho okolia. Kúpele ešte v roku 1697 boli uvádzané ako chátrajúce staviská. Až v roku 1700 sa majiteľom obce a kúpeľov v Malých Bieliciach stal Pavel Medňanský. Ten trávil so svojimi priateľmi a rodinou v kúpeľoch príjemný čas. Neskôr si kúpele prenajal za ročný poplatok 72 zlatých Ján Šuhaj, ktorý si od návštevníkov pýtal poplatky za kúpanie.

V 19. storočí sa Malobielická voda považuje za tak isto účinnú ako v kúpeľoch Bojniciach. Majitelia však nemali záujem o ich zveľaďovanie, aj keď ich navštevovala bohatšia vrstva spolu s obyčajnými ľuďmi. Neskorší majitelia nejavili žiadny záujem o kúpele a tak ich prenajímali ľuďom, ktorých viac zaujímal hostinec ako samotné kúpele. Vďaka tomu kúpele aj naďalej chátrali.

V ďalších rokoch sa majiteľmi kúpeľov stali viaceré osoby, ako napríklad sestry Nešnerové, Ádler s manželkou a Československý štát. Ich zvrät nastal medzi rokmi 1928 -1948 kedy ich spravovala Elena Aldorferová, ktorá sa konečne pokúsila kúpele posunúť na inú úroveň, tým že zlepšila prostredie a reštauráciu. Kúpele tvorili tri bazény, z toho dva boli kryté. Navštevovala ich bohatšia klientela, za účelom oddychu a zábavy.

Malobielické kúpele boli po roku 1948 zoštatnené. Postupne chátrajúce kúpele však boli naďalej navštevované domácimi obyvateľmi. Vôbec im nevadilo, že sa kúpali v schátraných bazénoch, hlavné bolo, že prameň bol stále horúci. Nový dych dostali, keď si ich zobrali pod svoju ochranu závody v Partizánskom. Nanovo vybudovali budovu, v ktorej vytvorili nové bazény, vane a poskytovali mesárske služby, vodoliečbu a úplnú lekársku starostlivosť. [4]

V dnešnej dobe však už nemôžeme hovoriť o kúpeľoch ako takých, keďže neposkytujú lekársku starostlivosť. Avšak je to kúpeľné zariadenie s termálnou vodou, ktorá dosahuje až 39 stupňov. Taktiež tu boli nájdené tri odlišné pramene vody, ktoré sú nazývané ako hydrouhličité a vápenato - horečnaté. Voda v tomto zariadení slúži pre regeneráciu ľudského organizmu, rehabilitáciu tela, taktiež má kladné účinky na nervovú sústavu a pohybové ústrojenstvo.

2.2.1. Služby

Všetky služby, ktoré Termály majú vo svojej ponuke, využívajú nielen ubytovaní klienti, ale taktiež ich môžu využiť aj tí, ktorí majú záujem len o niektorú z ponúkaných služieb.

Wellness

Wellness je hlavný dôvod prečo ľudia navštevujú Termály. Človek si tu dokáže oddýchnuť, zregenerovať svoje telo ale aj myšlienky. Wellness ponúka bazény s vodou pri teplote od 28 do 38 stupňov. Voda ma upokojujúce a liečivé účinky, vďaka trom vyvierajúcim prameňom. Svojim zákazníkom ponúkajú celkovo 5 bazénov. Vo vnútri sa nachádzajú dva bazény jeden hydromasážny a jeden kľudový. Vonkajšie tri bazény su relaxačné. Otváracie hodiny pre wellness sú od 09:00 do 21:00.

Po prekročení zaplatených hodín vo wellness, musí návštevník, ktorí nie je ubytovaní zaplatiť za každú načatú pol hodinu 1€. Na recepcii je možnosť zakúpenia si Termál karty. Funguje na takom princípe, že zákazník si kartu dobije na recepcii a môže ňou platiť ďalšie vstupy, ktoré budú v polovičnej hodnote, alebo v reštaurácií, v bufete či letnom bare. Túto kartu využívajú hlavne stáli návštevníci. [35]

Aquapark

Počas leta je možné využiť letnú recepciu. Je určená predovšetkým pre tých, ktorí nechcú navštíviť wellness , ale len aquapark. V horúcich dňoch je aquapark využívaný predovšetkým rodinami s menšími deťmi, vďaka svojej príjemnej teplote.

K jednému z bazénov prislúcha detská šmykľavka. Ďalej sú tu dva samostatne stojace tobogány, ktoré sú využívané ako deťmi tak aj dospelými.

Neďaleko bazénov sú umiestnené dve obrovské nafukovacie trampolíny, detské ihrisko, volejbalové ihrisko a samostatná piesková časť s lehátkami. [35]

Saunové centrum

V TERMÁLOCH sa taktiež nachádzajú aj dve sauny. Prvou saunou je Fínska sauna, ktorá je veľmi obľúbená vďaka jej kladným účinkom na ľudské zdravie. Druhá sauna v tomto

zariadení je Infrasauna, ktorá je podobná tej Fínskej, ale pracuje na inom princípe, aj keď jej účinky sú podobné. [35]

Masáže

Masáž patrí medzi obľúbenú službu tohto zariadenia. V ponuke je deväť rôznych masáží.

- Klasická masáž chrbta,
- Celková klasická masáž,
- Celotelová masáž horúcim olejom,
- Raj na Zemi, Masáž lávovými kameňmi,
- Banková masáž chrbta
- Reflexná masáž chodidiel
- Akupresúrna masáž tváre
- Rehabilitačné cvičenie na Autotrakčnom lehátku [35]

Ubytovanie

Ubytovanie je rozdelené na dva hotely. Jeden trojhviezdičkový, Obsahuje 45 dvojlôžkových izieb. V prípade žiadosti je možné za príplatok poskytnúť aj prístelku alebo detskú postielku. Okrem V.I.P izieb sú všetky izby polpenzia. Ubytovanie počas zimy využívajú hlavne páry. Počas letných mesiacov to majú v obľube skôr rodiny alebo skupiny priateľov. Ubytovanie je rozdelené na tri turnusy. Nástupy sú každý pondelok, štvrtok alebo nedeľu. Samozrejme po dohovore s recepciou je možné si pobyt predĺžiť. Možnosť upratovania izby alebo menenie uterákov je každý deň, stačí povedať na recepcii a oni sa o to už postarajú. Na recepcii je možné si zakúpiť fľašu vína Termály, Termály oblátky, magnetky, pohľadnice a samozrejme nápoje. V prípade, že by ste chceli ísť kúpať alebo ísť niekam na výlet, môžete si svoj kľúč nechať na recepcii. Recepcia funguje 24 hodín. Izby sú zariadené v modernom štýle. Každá izba disponuje balkónom a na výber je:

- IZBA STANDARD
- IZBA SUPERIOR
- IZBA FAMILY
- IZBA V.I.P [36]

Stravovanie

Reštaurácia je priamo prepojená s recepciou a obidvoma hotelmi. Ponúka širokú škálu moderných ale aj tradičných jedál. K dispozícii je každý deň od 08:00 do 21:00. Pre ubytovaných hostí ponúka raňajky vo forme bufetových stolov a večere, kde majú na výber zo štyroch rôznych jedál. Ak niekto z hostí musí dodržiavať diétu (bezlepková diéta, vegetariánstvo, vegánstvo a iné) a nie je v ponuke žiadne jedlo, ktoré by tomu zodpovedá dá sa dohodovať s kompetentnými na náhrade. Raňajky, obedy ale aj večere si môžu vychutnať na letnej krytej terase, ktorá patrí k reštaurácií. Svoj pobyt začínajú večerou a končia raňajkami. Pod reštauráciu sa zaraďuje aj bufet, ktorý sa nachádza pri vodnom svete. Slúži na rýchle občerstvenie zákazníkom popri ich kúpaní. Funguje celoročne. Počas leta je možnosť navštíviť aj letný bar, ktorý ponúka predovšetkým nápoje. Otváracia doba závisí na počasí, keďže bar sa nachádza vonku. [37]

Voľný čas

V prípade že hostia využívajú niektorú zo služieb TERMÁLOV môžu využiť svoj voľný čas pozeraním okolitých miest alebo si zašportovať.

Zacvičiť si môžu v posilňovni, ktorá sa nachádza priamo v TERMÁLOCH. Posilňovňa je vybavená novými cvičiacimi strojmi, činkami, bežiacim pásom a stepperom. Takto sa aj počas pobytu môžu udržiavať v kondičke.

Ak má niektorý z hostí v oblúbe prechádzky, tak priamo za areálom sa nachádza prírodná hrádza, vďaka ktorej sa dá dostať z jednej strany do Partizánskeho a z druhej strany do susedných dedín. Milovníci jazdy na korčuliach alebo bicykli si nájdu tiež svoje, pretože za areálom je vybudovaná do okruhu nová inline dráha a v strede je vytvorený pumptrack.

Tí, ktorých zaujímajú hviezdy alebo vesmír sa môžu cestou na prechádzke po Malých Bieliciach zastaviť v miestnej hviezdárni.

Ktorým nestačí pobyt v dedine alebo v Partizánskom, môžu navštíviť okolité mestá a miesta. Oblúbené sú vyššie spomínané Bojnice, ktorá sú vzialené len pol hodinu autom. Hodinu cesty je krásna a tiež veľmi oblúbená Banská štiavnica.

Milovníci hôr, hradov sa nudiť vo voľnom čase tiež nebudú. V Partizánskom sa nachádza hora, v ktorej je vytvorená a domácimi obyvateľmi oblúbená krížová cesta. Výšľap na krížovú cestu prinesie človeku duševný ale aj fyzicky relax. V blízkosti sú tiež Hrušovský hrad a Podhradie.

Ten, kto má rád istý adrenalín, môže vyskúšať výletný let za poplatok na letisku, ktoré je hneď vedľa TERMÁLOV

2.2.2. Marketing

Aj keď sa TERMÁLY nachádzajú v málo poznanej dedine, čo je oproti známejším kúpeľom alebo podobným zariadeniam nevýhoda, snažia sa propagovať viacerými spôsobmi.

Najviac využívaná propagácia je prostredníctvom internetu a sociálnych sietí, keďže v dnešnej dobe sa tam nachádza už skoro každý. Majú vytvorenú oficiálnu stránku, kde majú všetky informácie o každej službe, ktorú ponúkajú. Taktiež majú vytvorený profil na Facebooku a Instagrame, kde pravidelne pridávajú novinky, fotky, súťaže o pobyty, vstupy do wellness a iné. Tiež sa nachádzajú na zľavových portáloch.

Ako ďalší druh propagácie môžeme považovať letáky, ktoré prilákajú zákazníkov znova navštíviť TERMÁLY. Vytvárajú dva rôzne letáky. Jeden je určený pre wellness a druhý pre reštauráciu. Na tom pre wellness lákajú ľudí prostredníctvom zľavového kupónu 1+1 zdarma. Na reštauračnom letáku okrem základných informácií sa nachádzajú tiež zľavové kupóny, ktoré sú však obmieňané ročným obdobím. Za ďalší druh a tiež osvedčený je ústna reklama.

2.2.3. Komunikácia

Komunikácia sa líši na základe požadovanej služby zo strany zákazníka. Ak sa chce klient informovať ohľadom ubytovania, alebo chce vytvoriť rezerváciu pobytu, tak najčastejšia a najefektívnejšia forma komunikácie medzi klientom a zodpovedným pracovníkom je prostredníctvom e-mailu.

Okrem e-mailov, je možná aj telefonická či osobná komunikácia. Telefonická komunikácia je najčastejšie využívaná v reštauračnom sektore, kde si chcú zarezervovať napríklad jedlo, stôl, oslavu pre rodinu či prípadne sa dohodnúť na osobnom stretnutí. K osobnej komunikácii dochádza pri stretnutí. Často osobnú komunikáciu využívajú aj už ubytovaní hostia, ktorí sa chcú opýtať a zistiť nejaké informácie, či už ohľadom TERMÁLOV alebo okolia.

2.2.4. SWOT analýza - TERMÁLY Malé Bielice

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• 3 liečivé pramene• Akciové wellness pobyty• Zľavové kupóny• Atraktivita miesta• Množstvo voľnočasových aktivít• Neplatené parkovisko	<ul style="list-style-type: none">• Nízka aktivita na sociálnych sieťach• Nedostatok kvalifikovaného personálu - jazyková bariéra• Nižšia obsadenosť počas zimných mesiacov• Slabé motivovanie personálu• Vyššie ceny za služby• Okrem fitness žiadne vnútorné voľnočasové aktivity• Žiadny priestor na večerné posedenie pre ubytovaných hostí
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">• Dopyt po krátkodobých wellness pobytach s doplnkovými službami	<ul style="list-style-type: none">• Možnosť návratu protiepidemických opatrení

<ul style="list-style-type: none"> ● Zvýšený počet domácich návštevníkov ● Väčší záujem o udržovanie si zdravotného štýlu ● Rozširovanie celého areálu ● Inovácie všetkých ponúkaných služieb 	<ul style="list-style-type: none"> ● Vyčerpanie prameňov ● Zvyšujúce sa nároky zo strany klientov ● Vysoká inflácia ● vojna na Ukrajine
---	---

Tabuľka č.2 SWOT analýza TERMÁLY Malé Bielice, Zdroj :vlastný

3. Marketingová stratégia

Silné a slabé stránky, spolu s príležitosťami a hrozbami, ktoré boli spomenuté vyššie vo SWOT analýze ukazujú na to, ako vybrané termálne miesta fungujú. Pri nájdení nejakých nedostatkov v daných miestach sa navrhnu možnosti ich úpravy .

Najväčšou hrozbou pre Bojnické kúpele je to, že na Slovensku je široký počet liečivých prameňov s liečebnou starostlivosťou . Avšak v dnešnej dobe je pre obe vybrané miesta ďalšou hrozbou najmä ekonomická situácia. Veľkou hrozbou je aj možnosť navrátenia sa protipandemických opatrení, čo by mi mohlo spôsobiť určité problémy.

Za príležitosť považujeme veľký dopyt po krátkych wellness pobytoch a to, že stále rastie záujem o udržanie si zdravotného štýlu.

Silné stránky tvoria predovšetkým akciové pobyty, ktoré využíva čo najviac ľudí , a atraktivita miesta. Atraktivnosť okolia zohráva dosť veľkú úlohu pri návštevnosti vybraných miest.

Slabé stránky vybraných miest sme zistili, že obe miesta majú nízku propagáciu na sociálnych sieťach. V ďalších podkapitolách sa pokúsime navrhnúť zlepšenie slabých stránok vybraných miest.

3.1 Návrh na optimalizáciu marketingu na sociálnych sieťach Bojnických kúpeľov

Pri analýze slabých stránok sme prišli na to, že Bojnice nemajú až takú veľkú snahu o prezentovanie sa na sociálnych sieťach. Účty na Facebooku a na Instagrame síce vytvorené majú ale príspevky pridávajú viac menej ak je iba nejaký sviatok, alebo sem tam dajú zľavu na krátkodobý pobyt v kúpeľoch.

Tým, že dnes je 21. storočie a sociálne siete ovládajú životy všetkých ľudí, je nutnosť byť aktívny. Všetko čo sa deje vo svete sa dozvedáme pomocou spomínaných sociálnych sietí. Samozrejme Bojnické kúpele určite svoju klientelu majú, ale ak chcú zvýšiť svoje celkové príjmy je potreba prilákať ďalších ľudí, ktorí budú opakovane navštevovať kúpele. Sociálne siete majú veľký dosah na ľudí všetkých vekových kategórií.

Keďže účet na sociálnych sieťach Facebook a Instagram už založený majú, je potreba jeho inovácie, ktorá nebude stáť ani euro. Mladými ľuďmi sú obľúbené hashtagy, ktoré výstižne vypichnú to čo sa danou fotkou alebo videom snažia sledovateľom ukázať.

Pravidelné príspevky či už na jednej alebo na druhej sociálnej sieti kúpeľom zaistí väčšie množstvo sledovateľov. Väčšie množstvo sledovateľov znamená väčšia šanca nových potenciálnych zákazníkov.

Dobre by bolo, keby sa zamerajú na pridávanie príspevkov z liečebných procedúr. Ľudia tak uvidia, ako sa daná liečebná metóda robí v realite. Takýto príspevok by bolo najlepšie pridávať ako krátke video, kde pritom lekár alebo sestra vysvetľuje čo pravé robia s daným pacientom. Ľudí takáto forma propagácie kúpeľov určite zaujme.

3.2 Návrh na optimalizáciu služieb v TERMÁLY Malé Bielice

Po vytvorení SWOT analýzy, sme prišli s návrhom ponúknuť klientom obľúbený wellness pobyt spolu s ďalšími službami, ktoré bude v cene pobytu.

Keďže pobyty v sa líšia len typom izby a väčšinou sú poskytované na dve noci s polpenziou a neobmedzeným vstupom do wellness, tak mojím návrhom je vylepšený wellness pobyt.

Zvýhodnený wellness pobyt pre 2 osoby na 3 noci	
<ul style="list-style-type: none">• Ubytovanie v SUPERIOR izbe• Minibar na izbe• Plná penzia• Neobmedzený vstup do wellness• Neobmedzený vstup do saunového sveta + plachta• 2x masáž podľa vlastného výberu• 1x 1 hodina v bowlingovom centre Dukas v Partizánskom• Miestny poplatok• Každodenné upratovanie	<ul style="list-style-type: none">• CENA pre dve osoby za tri noci a všetky uvedené poskytnuté služby je 456 €

Tabuľka č.3 Zvýhodnený wellness pobyt pre 2 osoby na 3 noci, Zdroj: vlastný

Ďalším návrhom je lepšie motivovať zamestnancov. Ak chcú TERMÁLY zvýšiť produktivitu práce svojich zamestnancov, je potrebné ich nejako namotivovať. Príklady ako motivovať pracovníkov k vyššiemu výkonu:

- Určité percento z tržby - na začiatku týždňa vedenie určí podľa určitých faktorov sumu tržby v každom sektore, ktorá by mohla byť dosiahnutá v daných dňoch.
 - Faktory - počasie, sezóna, deň (týždeň, víkend)

- 15% zľava na každý vstup rodinného príslušníka zamestnanca do wellness alebo aquaparku
- Zamestnanec roka - vedenie udeli peňažnú sumu ako cenu zamestnanca roka, tomu zamestnancovi, ktorý získal najväčší počet bodov počas roka.
 - Body môžu získať pravidelnou a včasnou dochádzkou, navyše službami, nadčasmi,
- Firemné večierky - letný a zimný

Týmito motivačnými formami, môže celý komplex získať to, že personál bude efektívnejší v napĺňaní svojich pracovných povinností, bude sa do práce tešiť a nebude brať svoju robotu ako keby tam pracovali za trest.

3.2.1 Návrh na optimalizáciu marketingu

Vytvorená analýza ukazuje na to, že TERMÁLY majú slabšiu propagáciu v rámci sociálnych sietí. Tak ako som spomínala už vyššie, sociálne siete ovládajú každého človeka na tejto zemi.

Tým, že wellness pobyty či už denné alebo víkendové sú v dnešnej dobe často vyhľadávané mladými ale aj staršími ľuďmi, je potreba ich dostatočne propagovať.

Na sociálne siete nepridávajú dostatočné množstvo príspevkov, čo môže na sledovateľov pôsobiť tak, že nemajú záujem komunikovať s nimi.

Naším návrhom je lepšie sa starať o účty na sociálnych sieťach, aby sledovatelia nadobudli pocit určitej komunikácie. Príspevky nemusia byť len formou stálych obrázkov, videí, ale môžu byť podávané formou denných príbehov, ktoré sú určené na 24 hodín.

Fotkami jedál z reštaurácie prilákajú labužníkov, ktorí radi spoznávajú a ochutnávajú jedlá na nových miestach. Pravidenými fotkami bazénov a saun, prilákajú zas tých, ktorý túžia zrelaxovať svoje telo, myseľ a dušu. Krátkymi videami masáže zas prilákajú tých, ktorí dlhšie rozmýšľajú nad takýmto spôsobe relaxu, ale odopierajú si ho, kvôli uponáhľanému spôsobu života.

Takýmito príspevkami dokážu ľuďom v dnešnej urýchlenej dobe to, že je potreba sa o svoje telo lepšie starať, dať mu dostatočný odpočinok a regeneráciu. A najväčšia výhoda tohto všetkého pre TERMÁLY je, že získajú nových klientov, zlepšia si meno a takáto propagácia je úplne zdarma. Nemusia vynaložiť žiadne finančné prostriedky na to, aby prilákali nových potencionálnych zákazníkov.

Ďalším možným zlepšením propagácie, je účasť na rôznych veľtrhoch, výstavách či už na domácom alebo zahraničnom trhu.

ZÁVER

V súčasnej dobe ľudia fungujú v zrýchlenom životnom štýle, čo u niektorých jedincov zapríčiňuje nezdravé stravovanie a nedbanlivosť o samého seba. Taktiež sa dostávame z náročného Covid obdobia, ktoré poznačilo veľa ľudí organizmus, telo a hlavne duševný stav. To zapríčinilo nárast veľkej časti ľudí potrebu sa starať o seba a dbať na aktívnejší životný štýl. Jedným zo spôsobom dbania o samého seba sú víkendové wellness pobyty, alebo pobyty v liečebných kúpeľoch.

Dopyt a ponuku kúpeľných služieb ovláda trend zdravého životného štýlu. Trendy sa pravidelne menia. Ovplyvňuje ich viac faktorov.

Cieľom bakalárskej práce bolo ukázať, aký význam má kúpeľníctvo. Analyzovať služby poskytované liečebnými miestami. Zameranie práce smeruje k vylepšeniu poskytovaných služieb. Analýza poukázala na to, že nesmieme zabúdať, že dôležitá je aj samotná propagácia. Väčšia propagácia znamená, viac návštevníkov či už na krátkodobé alebo dlhodobé pobyty.

POUŽITÉ ZDROJE

- [1] ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. A dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, 768s. ISBN 978-807-2018-802.
- [2] DĚDINA, J. (2004). *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství. 2004, ISBN 80-86592-01-4.
- [3] ŠÍPOŠ, Ján. *Slovenské kúpele*. Martin, 1972
- [4] POTOČNÁ, Eva., CMOREJ, Július. *Kúpele odviata časom*. Poprad, Region Poprad, 2012. ISBN 978-80-970183-3-7
- [5] KEREKEŠ, Juraj. *Kúpeľníctvo v domácom a medzinárodnom turizme*. E-kniha, [online 23.4.2021] dostupné z: https://www.avv.sk/wp-content/uploads/2018/08/4Kupelnictvo_v_domac_a_medzinar_turizme.pdf
- [6] Kasarda, Msrtin. *KÚPELE: Slovensko, krajina živej vody*. Bratislava: Dajama, 2020 ISBN 978-80-8136-115-9
- [7] KNOP, Karel, a kol. 1999. *Lázeňství: Ekonomika a management*. Praha: Grada Publishnig, 1999, ISBN 80-7169-717-6.
- [8] Vodoliečba | VITALITA n.o. LEHNICE. *Liečebňa chronických chorôb a domov dôchodcov | VITALITA n.o. LEHNICE* [online]. Copyright © 2022 [cit. 16.04.2022]. Dostupné z: <https://www.vitalitalehnice.sk/vodoliecba-0>
- [9]]Co je uhličitá koupel? | Spa.cz. Lázně a wellness pobyty | Spa.cz [online]. Copyright © 1997 [cit. 18.04.2022]. Dostupné z: <https://www.spa.cz/lazenska-procedura/uhlicita-koupel/>
- [10] Elektroliečba, spoznajte pozitívne účinky tejto liečebnej procedúry - Kupele.net (KPN). *Domov - Kupele.net (KPN)* [online]. Copyright © Kupele.net [cit. 16.04.2022]. Dostupné z: <https://kupele.net/elektroliecba/>
- [11] Peloidoterapie (peloidní léčba) neboli léčba zeminami - kdy a na co se dá použít? | Rehabilitace.info. *Zdravotní magazín a katalog rehabilitací | Rehabilitace.info* [online]. Copyright © 2022 [cit. 16.04.2022]. Dostupné z:

<https://www.rehabilitace.info/zdravotni/peloidoterapie-peloidni-lecba-neboli-lecba-zeminami-kdy-a-na-co-se-da-pouzit/>

[12] Takto vám pomôže fototerapia - Kupele.net (KPN). *Domov - Kupele.net (KPN)* [online]. Copyright © Kupele.net [cit. 16.04.2022]. Dostupné z: <https://kupele.net/fototerapia/>

[13] Termálne pramene ukrývajú liečivú silu - Wellness Magazín. *Najlepšie články pre každého z vás - Wellness Magazín* [online]. Dostupné z: <https://www.wellness.sk/termalne-pramene-liecia/>

[14] Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. *Object moved* [online]. Copyright © MZ SR 2011 [cit. 16.04.2022]. Dostupné z: <https://www.health.gov.sk/?zakony>

[15] Capková, M. (2014). *Kúpele a kúpeľníctvo na Slovensku: minulosť a súčasnosť so špeciálnym zreteľom na východ SR, zameranie služieb*. [on-line 10.1. 2022]. Dostupné z: <http://kupele-slovenska.webnote.sk/historia-kupelov-a-kupelnictva-na-slovensku>.

[16] Jakubíková, D. (2012). *Marketing v cestovnom ruchu - Jak uspět v domácí i světové konkurenci*. Praha: Grada Publishing.

[17]] BLAHUŠOVÁ, E. *Životní styl wellness, zdravé cvičení pro pohodu*. 1. vyd. Praha: Olympia a. s., 1995. 114 s. ISBN 80-7033-362-6

[18] ATTL, P. *Když se řekne wellness*. Praha, 2005.

[19] Oriška, J. (1999). *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha: Idea servis.

[20] Hladká, J. (1997). *Technika cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing

[21] Jakubíková, D. (2012). *Marketing v cestovném ruchu - Jak uspět v domácí i světové konkurenci*. Praha: Grada Publishing.

[22] Vystoupil, J., Šauer, M., Holešinská, A., Matelková, P. (2006). *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita.

[23] Hrala, V. (2002). *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis.

[24] Pourová, M. (2010). *Marketing a management venkovského cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií v Praze, spol. s.r.o.

- [25] SÓDA - dobré čítanie. *Slovenské kúpele: pozrite sa, ako vznikali*. [On-line 23.4. 2021], dostupné z: <https://soda.o2.sk/miesta/priroda-slovenska/slovenske-kupele-pozrite-sa-ako-vznikali/>
- [26] Eliáš, M. *KÚPELE BOJNICE*. Martin: Matica slovnrska, 2008 ISBN 978-80-89208-84-5
- [27] Kúpele Bojnice – Asociácia Slovenských Kúpeľov. Asociácia Slovenských Kúpeľov – Slovensko – perla európskeho kúpeľníctva [online]. Copyright © 2017. Slovenská asociácia kúpeľov [cit. 19.04.2022]. Dostupné z: <https://ask.sk/spa/kupele-bojnice/>
- [28] Kúpeľné procedúry | Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť.... Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť... | Úvod [online]. Dostupné z: <http://www.kupele-bojnice.sk/-kupelne-procedury>
- [29] Procedúry a služby v Kúpeľoch Bojnice. Aquapark kúpele a kúpaliská [online]. Copyright © 2022 Vodnesvety.sk [cit. 19.04.2022]. Dostupné z: <https://www.vodnesvety.sk/kupele-bojnice/268-procedury-sluby>
- [30] Ubytovanie | Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť.... Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť... | Úvod [online]. Dostupné z: <http://www.kupele-bojnice.sk/-ubytovanie>
- [31] Stravovanie | Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť.... Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť... | Úvod [online]. Dostupné z: <http://www.kupele-bojnice.sk/-stravovanie>
- [32] Voľný čas | Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť.... Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť... | Úvod [online]. Dostupné z: <http://www.kupele-bojnice.sk/-volny-cas>
- [33] Pobytové balíky a kúpeľná liečba | Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť.... Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť... | Úvod [online]. Dostupné z: <http://www.kupele-bojnice.sk/-pobytove-baliky>
- [34] Zľavy | Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť.... Kúpele Bojnice | Oddýchnuť si a vyzdraviť... | Úvod [online]. Dostupné z: <http://www.kupele-bojnice.sk/-zľavy>

[35] Wellness - Termály Malé Bielice. Úvod - Termály Malé Bielice [online]. Copyright © [cit. 19.04.2022]. Dostupné z: <https://termalymalebielice.sk/wellness/>

[36] Reštaurácia - Termály Malé Bielice. Úvod - Termály Malé Bielice [online]. Copyright © [cit. 19.04.2022]. Dostupné z: <https://termalymalebielice.sk/restauracia/>

[37] Ubytovanie - Termály Malé Bielice. Úvod - Termály Malé Bielice [online]. Copyright © [cit. 19.04.2022]. Dostupné z: <https://termalymalebielice.sk/ubytovanie/>

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1: SWOT analýza -Kúpele Bojnice.....	37
Tabuľka č. 2: SWOT analýza TERMÁLY Malé Bielice.....	43
Tabuľka č. 3: Zvýhodnený wellness pobyt pre 2 osoby na 3 noci.....	45